

V I Lenin

Proletariatets uppgifter i vår revolution

(Utkast till plattform för det proletära partiet)

Den historiska situation, som Ryssland nu upplever, kännetecknas av följande huvuddrag:

Den senaste revolutionens klasskaraktär

1. Den gamla tsarmakten, som representerade endast en handfull feodala godsägare, vilken behärskade hela statsmaskineriet (armén, polisen, ämbetsmannakåren), är krossad och avlägsnad men ännu inte fullständigt slagen. Monarkin är inte formellt tillintetgjord. Romanovbandet fortsätter att smida monarkistiska ränker. De feodala godsägarnas gigantiska jordinnehav är inte avskaffat.
2. Statsmakten i Ryssland har gått över i händerna på en ny *klass*, nämligen bourgeoisin och de förborgerligade godsägarna. *Så tillvida* är den borgerligt demokratiska revolutionen i Ryssland avslutad.

Den till makten komna bourgeoisin har bildat block (förbund) med de klart monarkistiska elementen, vilka utmärkte sig genom sin exempellösa iver att stödja Nikolaus den blodige och bödeln Stolypin under åren 1906-14 (Gutjkov och andra till höger om kadeterna stående politiker). Lvov & Co:s nya borgerliga regering har försökt inleda – och har också inlett – förhandlingar med romanovarna om monarkins återupprättande i Ryssland. Bakom ett svall av revolutionära fraser utser denna regering anhängare av den gamla regimen till de ledande posterna. Denna regering söker så litet som möjligt reformera statsmaskineriets hela apparat (armén, polisen, ämbetsmannakåren), som den överlämnat åt bourgeoisin. Massaktionernas revolutionära initiativ och folkets erövring av makten *underifrån* – denna *enda* borgen för revolutionens verkliga framgångar – har den nya regeringen redan börjat att på alla sätt hindra.

Denna regering har hittills inte ens fastställt en tidpunkt för inkallande av konstituerande församlingen. Den rubbar inte godsägarnas jordinnehav, denna den feodala tsarismens materiella grund. Den tänker inte ens på att ta itu med att undersöka och offentliggöra de monopolistiska finansorganisationernas, storbankernas, de kapitalistiska syndikatens och kartellernas etc aktiviteter och att ställa dem under kontroll.

De viktigaste, utslagsgivande ministerposterna i den nya regeringen (inrikesministeriet, krigsministeriet, dvs befälet över armén, polisen, ämbetsmannakåren, hela apparaten för massornas undertryckande) innehas av notoriska monarkister och anhängare av storgodsägarnas jordinnehav. Kadeterna, dessa gårdagens republikaner, republikaner mot sin vilja, har anvisats sekundära poster, vilka inte står i direkt förhållande till *befälsmakten* över folket och till statsmaktens apparat. A Kerenskij, representant för trudovikerna samt ”också-socialist”, spelar överhuvudtaget ingen annan roll än att han med klingande fraser söver folkets vaksamhet och uppmärksamhet.

På grund av allt detta förtjänar den nya borgerliga regeringen inte ens på inrikespolitikens område den minsta tilltro från proletariatets sida och får på intet sätt stödjas av detta.

Den nya regeringens utrikespolitik

3. I utrikespolitiken, som på grund av objektiva förhållanden nu skjutits i förgrunden, är den nya regeringen en regering som skall fortsätta det imperialistiska kriget, ett krig som förs i förbund med de imperialistiska makterna – Storbritannien, Frankrike m fl för att dela det kapitalistiska bytet, för att strypa de små och svaga folken.

Den nya regeringen, som är underordnad intressena hos det ryska kapitalet och hos dess mäktiga beskyddare och herre, det engelsk-franska imperialistiska kapitalet, det rikaste i världen, har – trots att soldat- och arbetardeputerades sovjet på det bestämdaste gett uttryck åt de önskningar den otvivelaktiga majoriteten av Rysslands folk hyser – inte vidtagit några som helst reella åtgärder för att göra slut på folkslaktandet i kapitalisternas intresse. Den har inte ens publicerat de hemliga fördrag, dessa utpräglade rövarfördrag (om Persiens delning, om utplundring av Kina, om utplundring av Turkiet, om Österrikes delning, om att lägga beslag på Ostpreussen och de tyska kolonierna etc), vilka uppenbart binder Ryssland samman med det engelsk-franska imperialistiska rövarkapitalet. Den har *bekräftat* dessa fördrag, ingångna av tsarismen, som under århundraden plundrat och förtryckt flera folk än andra tyranner och despoter och som inte bara förtryckt det storryska folket utan också vanärat och demoraliserat det genom att göra det till andra folks bödel.

Den nya regeringen, som bekräftat dessa skändliga rövarfördrag, har inte föreslagit alla krigförande folk ett omedelbart vapenstillstånd, fastän majoriteten av Rysslands folk genom arbetar- och soldatdeputerades sovjeter klart och tydligt krävt det. Den har slingrat sig undan med högtidliga, vackra och pompösa men fullständigt intetsägande deklARATIONER och fraser, vilka de borgerliga diplomaterna alltid använt och fortfarande använder för att bedra det förtryckta folkets godtrogna och naiva massor.

4. Därför förtjänar den nya regeringen inte det minsta förtroende på utrikespolitikens område. Att fortfarande kräva av denna regering att den skall kungöra den fredsvilja Rysslands folk hyser, att den skall avstå från annexioner etc, etc – det innebär i stället i själva verket endast att bedra folket, att hos det väcka fåfänga förhoppningar, att fördröja upplysandet av dess medvetande, det innebär att indirekt bidra till att folket förlikar sig med krigets fortsättande, detta krig, vars sanna sociala karaktär inte bestäms genom fromma önskningar utan genom klasskaraktären hos den krigförande regeringen, genom att den klass, som denna regering representerar, är förbunden med Rysslands, Storbritanniens, Frankrikes etc imperialistiska finanskapital, genom den *reella, verkliga politik, som denna klass bedriver*.

Det egenartade dubbelväldet och dess klassmässiga betydelse

5. Det viktigaste särdraget i vår revolution, det särdrag, som eftertryckligast kräver en eftertänksam inställning, är det *dubbelväldet*, som uppstod redan under de första dagarna efter revolutionens seger.

Detta dubbelväldet kommer till uttryck i att det existerar två regeringar: den egentliga, verkliga huvudregeringen, bourgeoisins regering, Lvov & Co:s ”provisoriska regering”, som har alla maktorgan i sina händer, och den kompletterande, ”kontrollerande” biregeringen i form av Petrograds arbetar- och soldatdeputerades sovjet, som inte disponerar över statsmaktens organ men direkt stöder sig på den uppenbara och obestriddliga folkmajoriteten, på de beväpnade arbetarna och soldaterna.

Detta dubbelväldets klassursprung och klassmässiga betydelse består i att den ryska revolutionen i mars 1917 inte endast sopade bort hela tsarmonarkin, inte bara överlämnade all makt till bourgeoisin utan också *nådde ända fram* till proletarietets och böndernas revolutionärt demokratiska diktatur. Just en sådan diktatur (dvs en makt, som inte stöder sig på lagen utan på de beväpnade befolkningmassornas omedelbara styrka) och just av de nämnda klasserna är Petrograds sovjet och andra lokala arbetar- och soldatdeputerades sovjeter.

6. Ett annat i högsta grad viktigt särdrag hos den ryska revolutionen är att Petrograds soldat- och arbetardeputerades sovjet, som av allt att döma åtnjuter de flesta lokala sovjeternas förtroende, *frivilligt* överlämnar statsmakten åt bourgeoisin och *dess* provisoriska regering,

frivilligt *avstår* företrädet åt den genom att träffa avtal med den om att stödja den samt nöjer sig med åskådarens roll, rollen att kontrollera konstituerande församlingens inkallande (tidpunkten när detta skall ske har den provisoriska regeringen hittills ännu inte ens offentliggjort).

Denna ytterst egenartade omständighet, som i denna form saknar motstycke i historien har till ett *helt sammanflätat två* diktaturer: bourgeoisins diktatur (ty regeringen Lvov & Co är en diktatur, dvs en makt, som inte stöder sig på lagen och inte på folkets i förväg uttalade vilja utan på en våldsam makterövring, varvid denna erövring genomfördes av en bestämd klass, nämligen bourgeoisin) samt proletariatets och böndernas diktatur (arbetar- och soldatdeputerades sovjet).

Det råder inte det minsta tvivel om att en sådan ”sammanflätning” *inte kan* bestå länge. Två statsmakter *kan inte existera* inom en stat. En av dem måste försvinna, och Rysslands hela bourgeoisin sätter redan överallt in alla sina krafter för att med alla möjliga medel tränga undan och försvaga soldat- och arbetardeputerades sovjeterna och förrinta dem, för att upprätta bourgeoisins envælde.

Dubbelväldet är endast uttryck för ett övergångsmoment i revolutionens utveckling, då denna gått utöver den vanliga borgerligt demokratiska revolutionen *men ännu inte nått fram* till proletariatets och böndernas ”rena” diktatur.

Den klassmässiga betydelsen (och den klassmässiga förklaringen) av denna labila övergångssituation består i följande: liksom varje revolution har också vår revolution krävt den största heroism, den största självupppoffring av massan för kampen mot tsarismen och dessutom med ett slag *dragit in* ett oerhört stort antal källborgare i *rörelsen*.

Ett av de viktigaste, vetenskapliga och praktiskt politiska kännetecknen på varje verklig revolution är den ovanligt snabba, tvära och starka ökningen av det antal ”källborgare”, som övergår till att aktivt, självständigt och verksamt delta i det politiska livet, i *organisationen av staten*.

Så också i Ryssland. Idag sjuder det i Ryssland. Miljoner och tiotals miljoner människor, som sovit politiskt i tio år, som politiskt kvävts av tsarismens ohyggliga förtryck och av tvångsarbetet för godsägarna och fabriksägarna, *har vaknat och dragits* till politiken. Och vad är detta för miljoner och tiotals miljoner? Det är till största delen småföretagare, småborgare, folk som står mitt emellan kapitalisterna och lönarbetarna. Ryssland är det mest småborgerliga av alla europeiska länder.

En gigantisk småborgerlig våg har översvämmat allt, den har överväldigat det medvetna proletariatet inte bara genom styrkan i sitt antal utan också ideologiskt, dvs den har ryckt med sig mycket breda arbetarkretsar och infekterat dem med småborgerliga politiska åsikter.

Småborgarna är i livet beroende av bourgeoisin, eftersom de själva lever som företagare och inte som proletärer (ifråga om *ställningen* i den samhälleliga *produktionen*), och i sitt tänkesätt följer de i bourgeoisins spår.

Omedveten godtrogenhet mot kapitalisterna, dessa fredens och socialismens värsta fiender, det är vad som karakteriserar *massornas* nuvarande politik i Ryssland, det är vad som med revolutionär snabbhet *växt fram* på den sociala och ekonomiska marken i det mest småborgerliga av alla europeiska länder. Det är den *klassmässiga* grunden för ”*överenskommelsen*” (jag betonar, att jag inte syftar så mycket på den formella överenskommelsen som på det *faktiska* stödet, den tysta överenskommelsen, det omedvetna godtrogna avträdet av makten) mellan den provisoriska regeringen och arbetar- och soldatdeputerades sovjet – överenskommelse, som gett gutjkoviterna en fet bit, nämligen den

verkliga makten, men sovjeten endast löften, ära (tillsvidare), smicker, fraser, försäkringar och bugningar från Kerenskij & Co:s sida.

Proletariatets numerära otillräcklighet i Ryssland, dess bristande medvetenhet och organisation – det är andra sidan av samma sak.

Alla narodistiska partier, socialistrevolutionärerna medräknade, har alltid varit småborgerliga, likaså Organisationskommitténs parti (Tjcheidze, Tsereteli o a); de partilösa revolutionärerna (Steklov m fl) lät sig likaledes ryckas med av vågen eller bemästrade den inte, hann inte bemästra den.

Särdraget hos den taktik som följer av det ovanstående

7. Av den ovan nämnda säregenheten i det faktiska läget följer att marxisten – som måste räkna med objektiva fakta, med massorna och klasserna och inte med personer m m – i *nuvarande* ögonblick absolut måste tillämpa en särpräglad taktik.

Detta särdrag kräver framför allt att ”ättika och galla gjuts i de revolutionärt demokratiska frasernas sockervatten” (som Teodorovitj, min kamrat i vårt partis centralkommitté, synnerligen träffande uttryckte sig på allryska järnvägsmannakonferensen i Petrograd i går). Således: kritiskt arbete, *klargörande* av de fel, som socialistrevolutionärernas och socialdemokraternas småborgerliga partier begår, skolning och sammanslutning av det *medvetet* proletära, kommunistiska partiets element, proletariatets *frigörelse* från den ”allmänna” småborgerliga yran.

Detta *tycks* ”bara” vara propagandaarbete. Men i verkligheten är det ett i högsta grad *praktiskt revolutionärt* arbete, ty det går inte att driva framåt en revolution, som stannat upp, översvämmats av fraser, gör ”på stället marsch” *inte på grund* av yttre hinder, *inte på grund av våld* från bourgeoisins sida (än så länge bara hotar Gutjkov med att bruka våld mot soldatmassan), utan på grund av massornas godtrogna omedvetenhet.

Endast i kamp mot denna godtrogna omedvetenhet (vilken kan och måste bekämpas uteslutande med ideologiska medel, genom kamratligt övertygande, genom hänvisning till *livserfarenheter*), kan vi befria oss från det härskande *revolutionära frasmakeriets orgier* och verkligen sporra såväl det proletära medvetandet som massornas medvetande, deras djärva och beslutsamma initiativ *lokalt*, det spontana förverkligandet, utvecklandet och stärkandet av friheterna, demokratin och principen om hela folkets ägande av all jord.

8. De erfarenheter, som gjorts av bourgeoisins och godsägarnas regeringar världen över, har utformat *två* metoder för att hålla folket i förtryck. Den första är våldet. Nikolaus Romanov I – kallad Nikolaus Påkman – och Nikolaus II, den blodige, har visat det ryska folket maximum av det möjliga och omöjliga ifråga om denna bödelsmetod. Men det finns också en annan metod, som bäst utformats av den engelska och den franska bourgeoisin, vilka ”lärt sin läxa” genom en rad stora revolutioner och revolutionära massrörelser. Det är bedrägeriets, smickrets, frasens metod, metoden att ge en miljon löften, tiggallmosor, att ge efter i det oviktiga för att bevara det viktiga.

Det egenartade i den nuvarande situationen i Ryssland ligger i den svindlande snabba övergången från den första metoden till den andra, från övervåld mot folket till att *smickra* folket, att lura folket med löften. Katten Vaska hör på och mumsar vidare. Miljukov och Gutjkov har makten, de skyddar kapitalets profiter, för det imperialistiska kriget i det ryska och det engelskfranska kapitalets intresse, och pratet av sådana ”kockar” som Tjcheidze, Tsereteli och Steklov, vilka hotar, förmanar, besvär, bönfaller, kräver och proklamerar, avfärdar de med löften, deklamationer och effektfulla förklaringar ... Katten Vaska hör på och mumsar vidare.

Men med varje dag som går kommer den godtrogna omedvetenheten och den omedvetna godtrogenheten alltmera att försvinna, särskilt hos proletärerna och de *fattiga* bönderna, vilkas liv (deras samhällsliga och ekonomiska läge) lär dem att inte tro på kapitalisterna.

Småhourgeoisins ledare ”måste” lära folket att lita på bourgeoisin. Proletärerna måste lära folket att misstro bourgeoisin.

Det revolutionära fosterlandsförsvaret och dess klassmässiga betydelse

9. Den mest betydande, mest påfallande yttringen av den småborgerliga våg, som översvämmat ”nästan allt”, är otvivelaktigt *det revolutionära fosterlandsförsvaret*. Just det är den värsta fienden till den ryska revolutionens vidareutveckling och framgång.

Den som gett upp på denna punkt och inte kunnat göra sig fri, han är förlorad för revolutionen. Men massorna ger upp på ett annat sätt än ledarna, och de gör sig fria *annorlunda*, genom en annan utvecklingsgång, på ett annat sätt.

Det revolutionära fosterlandsförsvaret är dels ett resultat av bourgeoisins bedrägeri mot massorna, ett resultat av böndernas och en del av arbetarnas godtrogna omedvetenhet, dels är den ett uttryck för intressena och inställningen hos småföretagaren, som till en viss grad är intresserad av annexioner och bankprofiter samt ”pietetsfullt” bevarar traditionerna från tsarismen, vilken demoraliserat storryssarna genom att göra dem till andra folks bödel.

Bourgeoisin bedrar folket genom att appellera till dess ädla stolthet över revolutionen och genom att framställa saken så, som om krigets *sociala och politiska* karaktär för Rysslands vidkommande skulle ha ändrats med denna etapp av revolutionen, sedan tsarmonarkin avlöstes av Gutjkov-Miljukovs nästan-republik. Och folket trodde detta – för en tid – till stor del på grund av de gamla fördomarna, vilka gjorde att de icke-storryska folken i Ryssland betraktades som ett slags egendom eller domän tillhörande storryssarna. Den skändliga demoralisering av det storryska folket som tsarismen åstadkom, då den vände detta att i de andra folken se någonting mindervärdigt, någonting som ”med rätta” tillhörde Storryssland, kunde inte övervinnas *med en gång*.

Av oss krävs det *förmåga* att klargöra för massorna, att krigets sociala och politiska karaktär inte bestäms genom ”god vilja” hos personer och grupper eller ens folk, utan genom den krigförande *klassens* läge och dess *politik*, vars fortsättning kriget är, genom *förbindelserna* hos kapitalet såsom den härskande ekonomiska kraften i det moderna samhället, genom det internationella kapitalets *imperialistiska karaktär*, genom Rysslands beroende – finansiellt, bankmässigt och diplomatiskt – av Storbritannien och Frankrike etc. Att förklara detta skickligt och begripligt för massorna är *inte lätt*. Felfritt skulle ingen av oss kunna göra det med en gång.

Men detta och endast detta bör vara inriktningen för eller rättare sagt innehållet i vår propaganda. Den minsta eftergift åt det revolutionära fosterlandsförsvaret är *förräderi mot socialismen*, ett fullständigt uppgivande av *internationalismen*, oavsett med vilka vackra fraser och ”praktiska” argument det än må rättfärdigas.

Parollen ”ned med kriget” är naturligtvis riktig, men den tar inte hänsyn till de aktuella uppgifternas särdrag, nödvändigheten av att *närma sig* den breda massan *på ett annat sätt*. Jag tycker den påminner om parollen ”ned med tsaren”, med vilken den oskicklige agitatorn ”på den gamla goda tiden” utan vidare gick raka vägen ut på landsbygden – och fick stryk. Det revolutionära fosterlandsförsvarets talesmän från massorna är *ärliga*, inte i personlig mening utan i klassmening, dvs de tillhör sådana *klasser* (arbetarna och de fattiga bönderna), som *faktiskt* ingenting vinner genom annexioner och förkvävning av andra folk. Helt annat är det med borgarna och herrar ”intellektuella”, som mycket väl vet, att man *inte kan* avstå från

annexioner utan att avstå från kapitalets herravälde och som samvetslöst bedrar massorna med vackra fraser, med måttlösa löften och ändlösa försäkringar.

Fosterlandsförsvarets talesman från massan ser på saken primitivt, på källborgerligt vis: ”Jag vill inga annexioner, men tysken ‘ansätter’ mig, således försvarar jag en rättvis sak och inte alls några imperialistiska intressen.” För en sådan person måste man om och om igen förklara, att det inte är fråga om hans personliga önsknings utan om politiska förhållanden och betingelser, som gäller massorna, *klasserna*, om krigets samband med kapitalets intressen, med bankernas internationella nät osv. Endast en sådan kamp mot fosterlandsförsvaret är en seriös kamp, som har utsikt till framgång – måhända inte en mycket snabb, men dock säker och varaktig framgång.

Hur kan man göra slut på kriget?

10. Kriget kan man inte göra slut på när man ”så önskar”. Det kan inte inställas genom ett beslut av den ena parten. Man kan inte göra slut på det genom att ”sticka bajonetten i jorden”, så som en soldat, anhängare av fosterlandsförsvaret, uttryckte sig. Kriget kan inte avslutas genom en ”överenskommelse” mellan olika länders socialister, genom en ”aktion” av alla länders proletärer, genom folkens ”vilja” osv. Alla fraser av detta slag, som fyller artiklarna i de försvarsvänliga och till hälften försvars-vänliga, de halvinternationalistiska tidningarna samt otaliga resolutioner, upprop, manifest och beslut av soldat- och arbetardeputerades sovjet – alla dessa fraser är ingenting annat än småborgarnas tomma, naiva, fromma önsknings. Det finns ingenting skadligare än dylika fraser om ”klarläggande av folkens fredsvilja”, om *ordningsföljden* i proletarietets revolutionära aktioner (efter det ryska proletariet skulle det tyska stå ”i tur”) etc. Allt detta är bländism, ljuva drömmar, lek med ”politiska kampanjer”, det är i verkligheten en upprepning av fabeln om katten Vaska.

Kriget har inte uppstått till följd av de kapitalistiska rövarnas, onda vilja, ehuru det förvisso förs *endast* i deras intresse och berikar endast dem. Kriget har uppstått till följd av världskapitalets halvsekellånga utveckling, av dess miljarder trådar och förbindelser. Det är *omöjligt* att komma ur det imperialistiska kriget med ett språng, det är *omöjligt* att nå en demokratisk fred, en fred utan våld, om inte kapitalets välde störtas, om inte statsmakten övergår till en *annan* klass, till proletarietet.

Den ryska revolutionen i februari–mars 1917 var början till det imperialistiska krigets förvandling till inbördeskrig. Denna revolution tog det *första* steget till krigets avslutande, vilket kan tryggas endast genom ett steg *till*, nämligen statsmaktens övergång till proletarietet. Det blir början till ”ett genombrott av fronten” – kapitalintressenas front – i hela världen, och först sedan proletarietet brutit igenom *denna* front, *kan* det befria mänskligheten från krigets fasor och låta den komma i åtnjutande av en varaktig freds välsignelser.

Den ryska revolutionen har *redan* fört Rysslands proletariat ända fram till ett sådant ”genombrott” av kapitalets ”front” genom att skapa arbetardeputerades sovjet.

Den nya statstyp, som växer fram i vår revolution

11. Beträffande arbetar-, soldat-, bonde- och andra deputeradesovjet räder en bristfällig uppfattning inte endast i det avseendet, att flertalet inte har klart för sig deras klassbetydelse, deras roll i *den ryska* revolutionen. Man har inte heller förstått dem i det avseendet, att de utgör en ny form eller rättare sagt en ny typ av stat.

Den borgerliga statens mest fulländade, mest framskridna typ är *den parlamentariska demokratiska republiken*: makten tillhör parlamentet; statsmaskineriet, förvaltningens apparat

och organ är de vanliga: stående armé, polis och en över folket stående privilegierad ämbetsmannakår, som de facto är oavsättlig.

Men sedan slutet av 1800-talet har de revolutionära epokerna fört fram en *högre* typ av demokratisk stat, en stat som i vissa avseenden enligt Engels' uttryck redan upphört att vara en stat, "inte längre var någon stat i egentlig mening". Det är en stat av Pariskommunens typ, som ersätter den från folket skilda armén och polisen med direkt och omedelbar beväpning av folket självt. Detta är kärnan i kommunen som beljugits och förtalats av borgerliga författare, vilka bl a felaktigt tillskrev den avsikten att genast vilja "införa" socialism.

Just en stat av denna typ *började* den ryska revolutionen skapa 1905 och 1917. En republik av arbetar-, soldat-, bonde- och andra deputeradesovjeter, förenade genom en allrysk konstituerande församling av folkrepresentanter eller genom ett sovjeternas råd eller dylikt – det är vad som *redan håller på att förverkligas* hos oss nu, i detta ögonblick, på initiativ av folkets många miljoner, som själva bygger upp demokratin *på sitt eget vis*, utan att vänta till dess herrar kadetprofessorer skrivit färdigt sina lagförslag för en parlamentarisk borgerlig republik, eller till dess den småborgerliga "socialdemokratins" pedanter och vaneträlar i stil med hr Plechanov eller Kautsky upphör med att förvränga marxismens lära om staten.

Marxismen skiljer sig från anarkismen genom att den erkänner statens och statsmaktens *nödvändighet* under den revolutionära perioden överhuvudtaget och under övergångsperioden från kapitalism till socialism i synnerhet.

Marxismen skiljer sig från herrar Plechanovs, Kautsky & Co:s småborgerliga, opportunistiska "socialdemokratism" genom att den *inte* anser en vanlig parlamentarisk borgerlig republik utan en stat av Pariskommunens typ vara nödvändig för de nämnda perioderna.

De huvudsakliga skillnaderna mellan denna statstyp och den gamla är följande:

Från den parlamentariska borgerliga republiken är det mycket lätt att återvända till monarkin (vilket historien också bevisat), ty hela förtrycksmaskineriet – armén, polisen och ämbetsmannakåren – förblir orubbat. Kommunen och arbetar-, soldat-, bonde- och andra deputerade sovjeter *krossar* och undanröjer detta maskineri.

Den parlamentariska borgerliga republiken beskär och förkväver *massornas* självständiga politiska liv och deras direkta deltagande i hela statslivets *demokratiska* uppbyggande nedifrån och upp. Motsatsen är fallet med arbetar- och soldatdeputerades sovjeter.

De senare reproducerar den statstyp, som Pariskommunen höll på att skapa och som Marx kallade "den äntligen upptäckta politiska formen, under vilken arbetets ekonomiska befrielse kunde fullbordas".

Vanligtvis invänds det: det ryska folket är ännu inte moget för att "införa" kommunen. Det är det argument som feodaltherrarna använde, då de gjorde gällande att bönderna inte var mogna för frihet. Kommunen, dvs arbetar- och bondedeputerades sovjeter, "inför" *inga* omdaningar, som inte absolut mognat såväl i den ekonomiska verkligheten som i medvetandet hos folkets överväldigande majoritet, den ämnar inte "införa" sådana omdaningar och får inte göra det. Ju större det ekonomiska sammanbrottet och den genom kriget framkallade krisen är, desto eftertryckligare krävs en i största möjliga mån fulländad politisk form, som *underlättar* läkandet av de ohyggliga sår som kriget vållat mänskligheten. Ju mindre organisatorisk erfarenhet det ryska folket har, desto beslutsammare måste man *gripa sig an* med *folkets egna* organisatoriska uppbyggnadsarbete – och inte organisatoriskt uppbyggnadsarbete av borgerliga politiska kannstöpare och ämbetsmän i "inkomstbringande ställning".

Ju snabbare vi befriar oss från den av herrar Plechanov, Kautsky & Co förvrängda pseudo-marxismens gamla fördomar, ju ivrigare vi tar itu med att hjälpa folket att genast och överallt

bygga upp arbetar- och bondedeputerades sovjeter och att hjälpa dessa att ta hand om *hela* livet, ju längre herrar Lvov & Co förhalar inkallandet av konstituerande församlingen, desto lättare blir det för folket att ta ställning för en republik av arbetar- och bondedeputerades sovjeter (med hjälp av konstituerande församlingen eller utan den, om Lvov ännu mycket länge uppskjuter dess inkallande). I det nya organisatoriska uppbyggnadsarbetet av folket självt är fel oundvikliga i början, men det är bättre att göra fel och gå framåt, än att *vänta* till dess de av hr Lvov inkallade juridikprofessorerna skrivit lagar om konstituerande församlingens inkallande och den parlamentariska borgerliga republikens förevigande, om strypande av arbetar- och bondedeputerades sovjeter.

Om vi organiserar oss och bedriver vår propaganda skickligt, så kommer inte bara proletärerna utan också nio tiondelar av bönderna att vara emot polisens återupprättande, mot den oavsättliga och privilegierade ämbetsmannakåren, mot den från folket skilda armén. Och endast häri består ju den nya statstypen.

12. Polisens ersättande med folkmilis är en omdaning, som framgår ur revolutionens hela förlopp och som nu förverkligas på de flesta orter i Ryssland. Vi måste klargöra för massorna, att denna omdaning i de flesta borgerliga revolutioner av vanlig typ blev ytterst kortlivad och att bourgeoisin, även den mest demokratiska och mest republikanska, återupprättade polisen, som var av gammal tsaristisk typ, skild från folket, underställd bourgeoisins befäl och lämpad att på alla sätt förtrycka folket.

Det finns endast ett medel att *förhindra* att polisen återupprättas och det är att bilda en hela folkets milis och att denna sammansmälts med armén (den stående armén ersätts med allmän folkbeväpning). I denna milis måste alla medborgare, manliga och kvinnliga, från 15 till 65 års ålder delta, om det är tillåtligt att med dessa endast som exempel tagna åldersgränser slå fast att såväl gamla som unga skall delta. Kapitalisterna måste betala lönarbetarna, tjänstefolket osv för de dagar, som ägnas den samhällseliga tjänsten i milisen. Om kvinnorna inte engageras att självständigt delta såväl i det politiska livet i allmänhet som i den ständiga, av alla utförda samhällseliga tjänstgöringen, kan det inte bli tal om socialism, ja inte ens om fullständig och varaktig demokrati. Och sådana ”polis”-funktioner som omsorgen om sjuka och om hemlösa barn, uppsikten över en sund bespisning m m kan överhuvudtaget inte förverkligas på ett tillfredsställande sätt utan att kvinnorna blivit helt likaberättigade inte bara på papperet utan också i praktiken.

Att förhindra polisens återupprättande, att dra med hela folkets organisatoriska krafter till att bilda en allmän milis – det är de uppgifter, som proletariatet måste föra ut till massorna för att skydda, befästa och utveckla revolutionen.

Agrarprogrammet och det nationella programmet

13. Vi kan för närvarande inte bestämt veta, om en mäktig agrarrevolution kommer att utveckla sig på den ryska landsbygden inom den närmaste framtiden. Vi kan inte veta hur pass djupgående den klassuppdelning av bönderna i lantarbetare, lönarbetare och fattigbönder (”halvproletärer”) å ena sidan samt välbärgade bönder och medelbönder (kapitalister och småkapitalister) å andra sidan är, som på senare tid otvivelaktigt förstärkts. Endast erfarenheterna kan och kommer att lösa dessa frågor.

Men som proletariatets parti är vi ovillkorligen förpliktade att inte bara omedelbart framträda med ett agrarprogram (jordprogram), utan också att propagera de praktiska åtgärder, som genast kan förverkligas *till förmån* för en böndernas agrarrevolution i Ryssland.

Vi måste kräva nationalisering av *all* jord, dvs att all jord i staten skall övergå i den centrala statsmaktens ägo. Denna makt skall fastställa utflyttningsfondens omfång m m, utfärda lagar

om skogsskydd, jordförbättringsarbeten osv, den måste absolut förbjuda varje mellanhandsverksamhet mellan jordägaren, dvs staten, och arrendatorn, dvs jordbrukaren (förbjuda varje utarrendering av jord i andra hand). Men all *disposition* av jorden, allt fastställande av de *lokala villkoren* för innehav och brukande får under inga omständigheter ligga i händerna på byråkrater och ämbetsmän utan måste helt och uteslutande tillkomma de regionala och lokala *bondedeputerades sovjet*.

För att tekniskt förbättra och öka spannmålsproduktionen samt för att utveckla en rationell stordrift och en samhällelig kontroll över densamma måste vi inom bondekommittéerna sträva efter att av varje konfiskerat storgods bildas ett stort mönsterjordbruk, som kontrolleras av *lantarbetardeputerades sovjet*.

I motsats till den småborgerliga frasen och politiken, sådan den härskar hos socialist-revolutionärerna, särskilt i deras tomma prat om en "konsumtions"- eller en "arbets"-norm, om "socialisering av jorden" etc, måste proletariats parti klargöra att småbrukssystemet under varuproduktionens förhållanden *inte är i stånd* att befria mänskligheten från massornas elände och förtrycket av dem.

Utan att genast och ovillkorligen splittra bondedeputerades sovjeter måste proletariats parti klargöra, att det är nödvändigt att bilda särskilda sovjeter av lantarbetardeputerade och särskilda sovjeter av deputerade för fattigbönderna (halvproletärerna) eller att åtminstone ständigt hålla särskilda rådplägingar med deputerade för *dessa klasskikt* i form av särskilda fraktioner eller partier inom de allmänna bondedeputeradesovjeterna. Annars kommer narodnikernas alla sliskiga småborgerliga fraser om bönderna i allmänhet att bli en täckmantel för det bedrägeri, som de välbärgade bönderna, vilka ju egentligen endast är en variant av *kapitalisterna*, begår mot den egendomslösa massan.

I motsats till den borgerligt liberala eller rent byråkratiska förkunnelse, som framförs av många socialistrevolutionärer samt arbetar- och soldatdeputerades sovjeter, vilka råder bönderna att inte bemäktiga sig godsägarjorden och att inte sätta igång med agraromdaningen innan konstituerande församlingen inkallats, måste proletariats parti uppmana bönderna att omedelbart och egenmäktigt genomföra den agrara omdaningen och ofördröjligen konfiskera godsägarnas jord enligt beslut av de lokala bondedeputerade.

Särskilt viktigt är det härvid att yrka på att livsmedelsproduktionen för soldaterna vid fronten och för städerna skall ökas, att varje skadegörelse eller förstörande av boskapsstammen, redskap, maskiner, byggnader m m är absolut otillåtliga.

14. I den nationella frågan måste det proletära partiet framför allt hävda, att det proklameras full frihet för alla nationer och folkslag, vilka förtryckts av tsarismen, med våld anslutits eller med våld kvarhålls inom statens gränser, dvs annekterats, att avskilja sig från Ryssland, samt att denna frihet omedelbart förverkligas.

Alla uttalanden, deklARATIONER och manifest om avståndstagande från annexioner är, såvida de inte beledsagas av ett faktiskt förverkligande av friheten till avskiljande, borgerligt bedrägeri mot folket eller småborgerliga fromma önskningar.

Det proletära partiet strävar efter att skapa en så stor stat som möjligt, ty detta är fördelaktigt för de arbetande; det strävar efter att *föra nationerna närmare varandra och att ytterligare sammansmälta dem*, men detta mål vill det inte nå med våld, utan endast genom ett fritt, broderligt förbund mellan arbetarna och de arbetande massorna inom alla nationer.

Ju mer demokratisk republiken i Ryssland blir, ju framgångsrikare den organiserar sig som arbetar- och bondedeputerade-sovjeternas republik, desto starkare kommer de arbetande massorna av alla nationer att *frivilligt* känna sig dragna till denna republik.

Full frihet till avskiljande, den mest vittgående lokala (och nationella) autonomi, i detalj utarbetade garantier för de nationella minoriteternas rättigheter – det är det revolutionära proletariats program.

Nationalisering av kapitalisternas banker och syndikat

15. Proletariatets parti kan under inga omständigheter föresätta sig att ”införa” socialism i ett småbondeland, innan den övervägande majoriteten av befolkningen blivit medveten om att en socialistisk revolution är nödvändig.

Men endast borgerliga sofister, som döljer sig bakom ”nästan marxistiska” slagord, kan på basis av denna sanning rättfärdiga en politik, vilken uppskjuter det omedelbara genomförandet av i praktiken fullt mognade revolutionära åtgärder, som *en rad borgerliga stater under kriget ofta genomfört* och som är oavvisligt nödvändiga för kampen mot det fullständiga ekonomiska förfall och den hunger, som kommer allt närmare.

Sådana åtgärder som nationalisering av jorden och av kapitalisternas alla banker och syndikat eller åtminstone *omedelbart* upprättande av *kontroll* över dem från arbetardeputerades sovjeter osv, vilket inte alls innebär att ”införa” socialism, måste ovillkorligen förfäktas och i den mån det är möjligt förverkligas på revolutionär väg. Utan sådana åtgärder, som endast är steg på vägen till socialism och som i ekonomiskt avseende är fullt genomförbara, går det inte att läka de sår som kriget vållat och att förebygga det hotande sammanbrottet. Det revolutionära proletariats parti kommer aldrig att rygga tillbaka för att lägga beslag på de exempellöst stora profiter, som inhöstas av kapitalisterna och bankirerna, vilka särskilt skandalöst berikar sig just ”på kriget”.

Läget i socialistiska internationalen

16. De internationella förpliktelser, som åligger Rysslands arbetarklass, träder just nu särskilt starkt i förgrunden.

I våra dagar är det bara den late som inte svär trohet åt internationalismen, t o m de chauvinistiska fosterlandsförsvararna, t o m hrr Plechanov och Potresov, t o m Kerenskij kallar sig internationalister. Desto mer bjudande är det proletära partiets plikt att ytterst klart, exakt och bestämt sätta upp internationalism i handling mot internationalism i ord.

Enbart upprop till arbetarna i alla länder, tomma försäkringar om trohet mot internationalismen, försök att direkt eller indirekt fastställa en ”ordningsföljd” för det revolutionära proletariats aktioner i de olika krigförande länderna, fruktlösa ansträngningar att sluta ”överenskommelser” mellan socialisterna i de krigförande länderna *om* den revolutionära kampen, bemödanden att få till stånd socialistiska kongresser för en fredskampanj etc, etc – allt detta är till sin *objektiva* betydelse, oavsett hur uppriktiga upphovsmännen till sådana idéer, sådana försök eller sådana planer än må vara, likväl endast frasmakeri, i *bästa* fall naiva och fromma önskningar, som endast duger till att maskera chauvinisternas *bedrägeri* mot massorna. Och de *franska* socialchauvinisterna, som är skickligast och mest förfarna i parlamentariska skojartricks, har för länge sedan slagit rekord ifråga om exempellöst bombastiska och klingande pacifistiska och internationalistiska fraser, *förbundna* med ett exempellöst fräckt svek mot socialismen och internationalen, med deltagande i regeringar som för det imperialistiska kriget, med röstning för krediter *eller för lån* (såsom Tjcheidze, Skobelev, Tsereteli och Steklov gjorde de senaste dagarna i Ryssland), med motarbetande av den revolutionära kampen i *eget land* etc, etc.

Goda personer glömmer ofta det imperialistiska världskrigets hårda och grymma verklighet. Denna verklighet tolererar inga fraser, den hånar naiva och fromma önskningar.

Internationalism i handling innebär ett och endast ett: självupppoffrande arbete för att utveckla den revolutionära rörelsen och den revolutionära kampen i *eget land*, stöd (genom propaganda, sympati och materiella medel) *åt samma kamp*, samma kurs – och *endast denna* – i *alla länder* utan undantag.

Allt annat är bedrägeri och manilovism.

Den internationella socialistiska rörelsen och arbetarrörelsen har under de drygt två år som kriget pågått frambringat tre riktningar i *alla länder*, och den som lämnar *verklighetens* mark och vägrar att erkänna dessa tre riktningar, att analysera dem, att konsekvent kämpa för den i handling internationalistiska riktningen – han dömer sig själv till vanmakt, hjälplöshet och misstag. De tre riktningarna är följande:

1) Socialchauvinisterna, dvs socialister i ord men chauvinister i handling, är personer som erkänner ”fosterlandsförsvar” i ett imperialistiskt (och framför allt i nuvarande imperialistiska) krig.

Dessa personer är våra *klassmotståndare*. De har gått över till bourgeoisin.

Till dem hör flertalet officiella ledare för den officiella socialdemokratin i *alla länder*: herrar Plechanov & Co i Ryssland, Scheidemann och hans anhängare i Tyskland, Renaudel, Guesde och Sembat i Frankrike, Bissolati & Co i Italien, Hyndman, fabianerna och ”labouristerna” (ledarna för ”arbetarpartiet”) i Storbritannien, Branting & Co i Sverige, Troelstra och hans parti i Nederländerna, Stauning och hans parti i Danmark, Viktor Berger m fl ”fosterlandsförsvarare” i Amerika osv.

2) Den andra riktningen, det s k centrum, består av personer som vacklar mellan socialchauvinisterna och internationalisterna i handling.

Alla som hör till ”centrum” svär och bedyrar att de är marxister, internationalister, att de är för fred, för alla slags ”påtryckningar” på regeringarna, för alla slags ”krav” på den egna regeringen att ”den skall fastställa folkets fredsvilja”, för alla möjliga fredskampanjer, för fred utan annexioner etc, etc – *och för fred med socialchauvinisterna*. ”Centrum” är för ”enhet”, centrum är motståndare till splittring.

”Centrum” är den fromma småborgerliga frasens rike, där råder internationalism i ord, feg opportunism och inställsamhet gentemot socialchauvinisterna i handling.

Frågans kärna är, att ”centrum” inte är övertygat om nödvändigheten av revolution mot de egna regeringarna, inte propagerar den, inte för en helhjärtad revolutionär kamp och kläcker de mest banala – och ärke-”marxistiskt” klingande – *undanflykter* från den revolutionära kampen.

Socialchauvinisterna är våra *klassmotståndare*, de är *borgarna* inom arbetarrörelsen. De utgör det skikt, de grupper och delar av arbetarna, som *objektivt* är köpta av bourgeoisin (bättre lön, hedersplatser etc) och som hjälper *sin* bourgeoisin att plundra och undertrycka små och svaga folk och att slåss *om* det kapitalistiska bytets delning.

”Centrum” består av vanemänniskor, förgiftade av ruten legalitet, korrumpade av parlamentarismens atmosfär m m, ämbetsmän som vant sig vid inkomstbringande sysslor och ”lugnt” arbete. Historiskt och ekonomiskt representerar de inget *särskilt* skikt, de representerar endast *övergången* från ett förflutet skede i arbetarrörelsen – åren 1871-1914, ett skede som gav mycket värdefullt, särskilt ifråga om den för proletariatet outhärliga konsten att bedriva ett långsamt, uthålligt och systematiskt organisationsarbete i bred och synnerligen bred skala – till ett nytt *skede* som blev *objektivt* nödvändigt från och med det första imperialistiska världskriget, vilket inledde *den sociala revolutionens era*.

”Centrums” främste ledare och företrädare är Karl Kautsky, Andra internationalens (1889-1914) mest kända auktoritet, mönstret på fullständigt uppgivande av marxismen, på enastående karaktärslöshet och de ynkligaste vacklanden och svek sedan augusti 1914. Till ”centrum”-riktningen hör Kautsky, Haase, Ledebour, den s k arbetar- eller arbetsgruppen i riksdagen; i Frankrike Longuet, Pressemanne och de s k minoritaires (mensjevikerna) överhuvudtaget; i Storbritannien Philip Snowden, Ramsay MacDonald och många andra ledare för Oavhängiga arbetarpartiet och delvis för Brittiska socialistiska partiet; Morris Hillquit och många andra i Amerika; Turati, Treves, Modigliani m fl i Italien; Robert Grimm o a i Schweiz; Victor Adler & Co i Österrike; Organisationskommitténs parti, Axelrod, Martov, Tjcheidze, Tsereteli o a i Ryssland osv.

Det är klart att enskilda personer ibland utan att själva märka det går över från socialchauvinismens ståndpunkt till ”centrums” ståndpunkt och vice versa. Varje marxist vet, att klasserna skiljer sig från varandra, även om individer fritt går över från klass till klass; på samma sätt skiljer sig också *riktningarna* i det politiska livet från varandra, även om individer fritt går över från en riktning till en annan, oavsett försöken och bemödandena att *sammansmälta* riktningarna.

3) Den tredje riktningen utgör internationalisterna i handling, närmast representerade av Zimmerwaldvänstern. (Vi återger som bilaga dess i september 1915 publicerade manifest så att läsarna genom autentiskt material skall kunna stifta bekantskap med denna riktnings uppkomst.)

Dess viktigaste kännetecken är dess fullständiga brytning både med socialchauvinismen och med ”centrum”, osjälvisk revolutionär kamp mot den *egna* imperialistiska regeringen och den *egna* imperialistiska bourgeoisin. Dess princip är: ”Huvudfienden finns i det *egna* landet.” Den för en skoningslös kamp mot de sötsliskiga socialpacifistiska fraserna (en socialpacifist är socialist i ord och borgerlig pacifist i handling; de borgerliga pacifisterna drömmer om evig fred *utan* att kapitalets ok och herravälde störtas) och mot alla slags *undanflykter*, som går ut på att förneka att proletariats revolutionära kamp och den proletära, socialistiska revolutionen är möjlig eller lämplig eller aktuell i samband med det nuvarande kriget.

De mest kända representanterna för denna riktning i Tyskland är Spartacusgruppen eller ”gruppen Die Internationale” med Karl Liebknecht som medlem. Karl Liebknecht är den mest berömda företrädaren för denna riktning och för den *nya*, verkliga, proletära internationalen.

Karl Liebknecht uppmanade Tysklands arbetare och soldater att *vända vapnen* mot den *egna* regeringen. Detta gjorde han öppet från riksdagens talarstol. Och sedan gick han till en demonstration på Potsdamer Platz, ett av de största torgen i Berlin, där han spred illegalt tryckta flygblad med kravet ”Ned med regeringen”. Han häktades och dömdes till *straffarbete*. Nu sitter han i tukthus i Tyskland, liksom överhuvudtaget *hundra-* om inte tusentals *sanna* socialister i Tyskland, för sin kamp mot kriget.

Karl Liebknecht förde i tal och skrift en skoningslös kamp inte bara *mot de egna* plechanoviterna och potresoviterna (Scheidemann, Legien, David & Co) *utan också mot de egna centrummännen*, mot *egna* Tjcheidze och Tsereteli (Kautsky, Haase, Ledebour & Co).

Karl Liebknecht och hans vän Otto Rühle var de enda av 110 deputerade som bröt disciplinen, gjorde slut på ”enheten” med ”centrum” och chauvinisterna och *gick emot alla*. Liebknecht *ensam* representerar socialismen, proletariats sak, den proletära revolutionen. *Hela* den övriga tyska socialdemokratin är ett *stinkande lik* såsom Rosa Luxemburg (också medlem av Spartacusgruppen och en av dess ledare) så träffande uttryckt sig.

En annan grupp av internationalister i handling i Tyskland företräds av tidningen Arbeiterpolitik i Bremen.

De som i Frankrike står närmast internationalisterna i handling är Lorient och hans vänner (Bourderon och Merrheim har glidit ned till socialpacifismen) samt fransmannen Henry Guilbeaux, som i Genève utger tidskriften *Demain*; i England tidningen *The Trade Unionist* och en del av medlemmarna i Brittiska socialistiska partiet och Oavhängiga arbetarpartiet (exempelvis Russel Williams, som öppet manat till brytning med de ledare som *förrått* socialismen), den skotske folkskolläraren och socialisten *MacLean*, som av Storbritanniens borgerliga regering dömts *till straffarbete* för sin revolutionära kamp mot kriget; hundratals brittiska socialister sitter i fängelse för samma brott. De och endast de är internationalister *i handling*. I Amerika har vi Socialistiska arbetarpartiet och de element inom det opportunistiska Socialistiska partiet, som sedan januari 1917 ger ut tidningen *The Internationalist*; i Nederländerna "tribunisternas" parti som utger tidningen *De Tribune* (Pannekoek, Herman Gorter, Wijnkoop och Henriette Roland Holst, som tidigare tillhörde centrum inom Zimmerwald men nu har gått över till oss); i Sverige de ungas parti eller vänsterpartiet med ledare som Lindhagen, Ture Nerman, Carleson, Ström och Z Höglund, som i Zimmerwald personligen var med om att bilda Zimmerwaldvänstern och nu dömts till fängelsestraff för sin revolutionära kamp mot kriget; i Danmark Trier och hans vänner, vilka utträtt ur Danmarks helt *förborgerligade* "socialdemokratiska" parti med minister Stauning i spetsen; i Bulgarien "tesnjakerna"; i Italien har vi närmast oss partiets sekreterare Constantino Lazzari och Serrati, som är redaktör för huvudorganet *Avanti!*; i Polen Radek, Hanecki o a ledare för den under "landsstyrelsen" sammanslutna socialdemokratin; Rosa Luxemburg, Tyszka o a ledare för den under "huvudstyrelsen" sammanslutna socialdemokratin; i Schweiz de vänstersinnade som författade motiveringen till "referendum" (januari 1917) för kamp mot socialchauvinisterna och "centrum" i eget land och som på Zürichkantonens socialistiska kongress i Töss den 11 februari 1917 framförde en principiellt revolutionär resolution mot kriget; i Österrike har vi Friedrich Adlers unga vänner till vänster, vilka delvis hade sin verksamhet förlagd till klubben Karl Marx i Wien, en klubb som numera stängts av den ärkreaktionära österrikiska regeringen, som söker ta död på Friedrich Adler för att han hjältemodigt, om än föga övertänkt sköt mot en minister etc, etc.

Det är inte nyanserna det kommer an på, sådana förekommer också bland de vänstersinnade, utan *riktningen*. Kärnan i det hela är, att det inte är lätt att vara internationalist i handling under ett fruktansvärt imperialistiskt krig. Det finns få sådana människor, men *endast* de är socialismens hela framtid, *endast* de är *massornas ledare* och inte massornas förledare.

Skillnaden mellan reformister och revolutionärer bland socialdemokraterna, bland socialisterna överhuvudtaget, måste med objektiv ofrånkomlighet förändras under det imperialistiska krigets förhållanden. Den som inskränker sig till att "kräva" av de borgerliga regeringarna att de skall sluta fred eller "fastställa folkets fredsvilja" osv, han glider i *själva verket* ned till reformer, *ty frågan om kriget* kan objektivt endast lösas *på revolutionär väg*.

Proletariatets revolution är den enda utväg ur kriget som leder till en demokratisk, icke på våld baserad fred, till folkens befrielse från slaveriet att betala *miljarder* i räntor åt herrarnas kapitalister, vilka skott sig på "kriget".

Av de borgerliga regeringarna kan och måste man kräva de mest olikartade reformer, men det går inte – utan att förfalla till manilovism och reformism att kräva av dessa personer och klasser, som är snärjda med tusentals trådar av det imperialistiska kapitalet, att de skall *slita av* dessa trådar. Men om det inte sker är allt tal om krig mot kriget endast tomma och bedrägliga fraser.

"Kautskyanerna", "centrum", är revolutionärer i ord men reformister i handling, de är internationalister i ord men socialchauvinismens medbrottslingar i handling.

Zimmerwaldinternationalens sammanbrott. En tredje international måste grundas

17. Zimmerwaldinternationalen ställde sig från första början på en vacklande, "kautskyansk", "centristisk" ståndpunkt, vilket föranledde *Zimmerwaldvästern* att genast avgränsa sig, avskilja sig och framträda med ett *eget* manifest (offentliggjort i Schweiz på ryska, tyska och franska).

Zimmerwaldinternationalens största brist och orsaken till dess *sammanbrott* (ty den har redan brutit samman i ideologiskt och politiskt avseende) är dess vacklan, dess obeslutsamhet i den viktigaste, praktiskt taget *allt avgörande* frågan om fullständig brytning med socialchauvinismen och med den socialchauvinistiska gamla internationalen, ledd av Vandervelde och Huysmans i Haag (Nederländerna) m fl.

Hos oss vet man ännu inte, att det är *just kautskyanerna* som utgör zimmerwaldmajoriteten. Detta är emellertid ett grundläggande faktum, som inte får förbises och som nu är allmänt känt i Västeuropa. Till och med en chauvinist som den extreme tyske chauvinisten Heilmann, som är redaktör för den ärkechauvinistiska Volksstimme i Chemnitz och medarbetare i Parvus' ärkechauvinistiska tidskrift Die Glocke – (han är givetvis "socialdemokrat" och ivrig förfäktare av socialdemokratis "enhet") – har i pressen nödgats erkänna, att centrum eller "kautskyanismen" och *zimmerwaldmajoriteten* är en och samma sak.

Detta faktum fastställdes definitivt i slutet av 1916 och början av 1917. Trots att Kienthalmanifestet fördömde socialpacifismen, har hela zimmerwaldhögern, *hela* zimmerwaldmajoriteten glidit ned till socialpacifismen: Kautsky & Co i en rad uttalanden i januari och februari 1917; Bourderon och Merrheim i Frankrike, då de *gemensamt* med socialchauvinisterna röstade för de pacifistiska resolutioner, som antogs av socialistiska Partiet (i december 1916) och av Allmänna arbetskonfederationen (dvs den fackliga landsorganisationen i Frankrike – också i december 1916); Turati & Co i Italien, där hela partiet intog en social-pacifistisk ståndpunkt, och Turati själv i ett tal den 17 december 1916 "lät undfalla sig" (och naturligtvis inte av en slump) *nationalistiska* fraser, som skönmålar det imperialistiska kriget.

Robert Grimm, ordförande vid konferenserna i Zimmerwald och Kienthal, ingick i januari 1917 förbund med socialchauvinisterna i *sitt* parti (Greulich, Pflüger, Gustav Müller m fl) mot internationalisterna i handling.

På två konferenser av *zimmerwaldanhängare* från olika länder, i januari och februari 1917, brännmärktes zimmerwaldmajoritetens tvetydiga och hycklande beteende formellt av vänsterinternationalister från flera länder: av Münzenberg, sekreterare i internationella ungdomsorganisationen och redaktör för den förträffliga internationalistiska tidningen Jugend-Internationale; Zinovjev, representant för vårt partis centralkommitté; Karl Radek från det polska socialdemokratiska partiet ("landsstyrelsen"); Hartstein, tysk socialdemokrat och medlem av Spartacusgruppen.

Det ryska proletariatet är mycket givet; ingenstans i världen har arbetarklassen ännu förmått utveckla en sådan revolutionär energi som i Ryssland. Men den som mycket är givet, av honom fordras också mycket.

Zimmerwaldträsket kan inte längre tolereras. För de zimmerwaldska "kautskyanernas" skull kan en halvförbindelse inte längre upprätthållas med plechanoviternas och scheidemännens chauvinistiska international. Vi måste ofördröjligen bryta med denna international. Vi bör stanna kvar i Zimmerwald *endast* i informationssyfte.

Det åligger just oss att just nu, utan uppskov grunda en ny, revolutionär, proletär international, eller rättare sagt vi bör inte frukta att offentligt förklara, att den *redan har grundats* och verkar.

Denna international omfattar de ”internationalister i handling”, som jag ovan noggrant räknade upp. De och endast de är de revolutionära, internationalistiska massornas företrädare och inte massornas förledare.

Även om det finns få *sådana* socialister, så må varje rysk arbetare fråga sig, om det fanns många medvetna revolutionärer i Ryssland *alldeles* före februari- och marsrevolutionen 1917.

Det är inte antalet det kommer an på utan det riktiga framförandet av det verkligt revolutionära proletariatets idéer och politik. Det väsentliga är inte att ”proklamera” internationalism utan att kunna vara internationalist i handling även i de svåraste tider.

Låt oss inte lura oss själva genom att hoppas på överenskommelser och internationella kongresser. Så länge det imperialistiska kriget pågår, håller den imperialistiska bourgeoisins militärdiktatur de internationella förbindelserna fastklämda i skruvstäd. Om t o m ”republikanen” Miljukov, som nödgas tolerera arbetardeputerades sovjet såsom en biregering, i april 1917 *vägrade* den schweiziske socialisten *Fritz Platten*, som är partisekreterare, internationalist och deltagare i Zimmerwald- och Kienthalkonferenser, *inresa* till Ryssland, fastän han är gift med en ryska och skulle besöka sin frus släktingar, fastän han i Riga deltog i revolutionen 1905 och för detta blev inspärrad i ryskt fängelse, betalade borgen till tsarregeringen för att bli frigiven och ville få tillbaka denna borgenssumma – om ”republikanen” Miljukov kunde *göra* detta i Ryssland i april 1917, så kan man på grund därav uppskatta bourgeoisins löften och försäkringar, fraser och deklamationer om fred utan anexioner etc till deras rätta värde.

Och den brittiska regeringens häktning av Trotskij? Och vägran att låta Martov lämna Schweiz, och förhoppningarna att locka honom till England, där Trotskijs öde väntar honom?

Låt oss inte göra oss några illusioner. Vi får inte lura oss själva.

Att ”vänta” på internationella kongresser eller konferenser är detsamma som att *förråda* internationalismen, eftersom det är bevisat att man inte ens från Stockholm låter vare sig socialister, som är trogna internationalismen, *eller ens brev från dem* komma till oss, trots att det är fullt möjligt och trots att militärcensuren är rasande.

Vårt parti får inte ”vänta” utan måste genast *grunda* den tredje internationalen – och då kommer hundratals socialister i tyska och engelska fängelser att dra en lättnadens suck, och tusentals och åter tusentals tyska arbetare, som nu organiserar strejker och demonstrationer, vilka skrämmer skurken och rövaren Wilhelm, kommer att i *illegala* flygblad få läsa om vårt beslut, om vår broderliga tillit till Karl Liebknecht och endast till honom, om *vårt* beslut att också *nu* bekämpa ”det revolutionära fosterlandsförsvaret” – de kommer att läsa detta och stärkas i sin revolutionära internationalism.

Den som mycket är givet, av honom fordras också mycket. Inget annat land i världen är nu så fritt som Ryssland. Låt oss utnyttja denna frihet – inte för att förkunna stöd åt bourgeoisin eller det borgerliga ”revolutionära fosterlandsförsvaret” utan för att djärvt och ärligt, på proletärt och på Liebknechts sätt *grunda den tredje internationalen*, en både mot de förrädiska socialchauvinisterna och de vacklande ”centrum”-männen oryggligt fientlig international.

18. Att det inte kan bli tal om en sammanslutning av socialdemokraterna i Ryssland, det behöver man efter vad som ovan sagts inte slösa många ord på.

Bättre att som Liebknecht stå två tillsammans – och *det betyder att stå tillsammans med det revolutionära proletariatet* – än att ens för ett ögonblick tänka på sammanslutning med Organisationskommitténs parti, med Tjcheidze och Tsereteli, som tolererar blocket med Potresov i Rabotjaja Gazeta, som i arbetardeputeradesovjetens exekutivkommitté röstar för lån och som förfallit till ”fosterlandsförsvar”.

Låt de döda begrava sina döda.

Den som vill *hjälpa* de vacklande måste först själv sluta upp med att vackla.

Vilket namn bör vårt parti ha för att det skall vara vetenskapligt riktigt och främja den politiska upplysningen av proletariatets medvetande?

19. Jag övergår till slutfrågan om vårt partis namn. Vi måste kalla oss *Kommunistiska partiet*, liksom Marx och Engels kallade sig kommunister.

Vi måste upprepa att vi är marxister och bygger på Kommunistiska manifestet, vilket socialdemokratin har förvrängt och svikit i två huvudpunkter: 1) arbetarna har inget fosterland ”fosterlandsförsvar” i ett imperialistiskt krig är ett förräderi mot socialismen; 2) marxismens teori om staten har förvrängts av Andra internationalen.

Namnet ”socialdemokrati” är *vetenskapligt* oriktigt, såsom Marx flera gånger påvisade, bl a i Kritik av Gothaprogrammet år 1875, och som Engels i mera populär form upprepade 1894. Från kapitalismen kan mänskligheten övergå direkt endast till socialismen, dvs till gemensamt ägande av produktionsmedlen och produkternas fördelning i enlighet med vars och ens arbete. Vårt parti ser längre: socialismen måste oundvikligt steg för steg växa över i kommunism, på vars baner står skrivet: ”Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.”

Detta är mitt första argument.

Det andra: vetenskapligt oriktig är också andra hälften av vårt partis namn (*socialdemokrater*). Demokratin är en av statens former. Men vi marxister är motståndare till *varje slags stat*.

Andra internationalens (1889-1914) ledare, herrar Plechanov, Kautsky och deras gelikar, har förflackat och förvrängt marxismen.

Marxismen skiljer sig från anarkismen genom att den erkänner *statens nödvändighet* för övergången till socialism – men (och härigenom skiljer den sig från Kautsky & Co) *inte en sådan stat* som den vanliga parlamentariska, borgerliga demokratiska republiken, utan en sådan som Pariskommunen 1871 och som arbetardeputerades sovjeter 1905 och 1917.

Mitt tredje argument: *livet*, revolutionen har hos oss *redan i praktiken* skapat, låt vara i svag form, i embryoform, just denna nya ”stat”, som inte är en stat i ordets egentliga mening.

Detta är *redan* en praktisk fråga för massorna och inte bara ledarnas teori.

Staten i ordets egentliga mening innebär att massorna domineras av beväpnade avdelningar, som är avskilda från folket.

Vår *i uppkomst stadda* nya stat är också en stat, ty vi behöver väpnade avdelningar, vi behöver en *ytterst sträng* ordning och ett *skoningslöst* undertryckande med våld av alla anslag från kontrarevolutionens sida, vare sig det är tsarismens eller Gutjkovbourgeoisins kontrarevolution.

Men vår *i uppkomst stadda* nya stat är *inte* längre en stat i ordets egentliga mening, ty på flera platser i Ryssland utgör dessa väpnade avdelningar *massan själv*, hela folket, och inte några över folket ställda och från det avskilda, privilegierade och praktiskt taget oavsättliga personer.

Vi måste se framåt och inte tillbaka, inte på den demokrati av vanlig borgerlig typ, som befäste bourgeoisins herravälde genom de gamla, *monarkistiska* styrelseorganen – polisen, armén och ämbetsmannakåren.

Vi måste se framåt på den i uppkomst stadda nya demokratin, som redan upphör att vara en demokrati, ty demokrati betyder folkets herravälde, och det väpnade folket kan inte härskas över sig självt.

Att tillämpa ordet demokrati på kommunistiska partiet är felaktigt inte endast ur vetenskaplig synpunkt. Idag, efter mars 1917, tjänar det som *skyggglappar* för ögonen på det revolutionära folket och *hindrar* det att fritt, djärvt och på eget initiativ bygga upp det nya: arbetar-, bonde- och alla slags andra deputerades sovjeter såsom *den enda makten* i ”staten”, som förebud till att *varje slags stat* skall ”dö bort”.

Mitt fjärde argument: vi måste räkna med socialismens objektiva läge världen över.

Detta läge är inte detsamma som det var åren 1871-1914, då Marx och Engels medvetet tolererade den felaktiga, opportunistiska termen ”socialdemokrati”. Ty *den gången*, efter Pariskommunens nederlag, satte historien ett långvarigt organisations- och upplysningsarbete på dagordningen. Inget annat var möjligt. Anarkisterna misstog sig grundligt (och gör det fortfarande) inte bara i teoretiskt utan också i ekonomiskt och politiskt avseende. Anarkisterna felbedömde läget, ty de förstod inte världsläget: de av imperialistiska profiler korruperade arbetarna i Storbritannien, den slagna Pariskommunen, den borgerligt nationella rörelsen i Tyskland, som alldeles nyligen segrat (år 1871), och det halvfeodala Ryssland, försänkt i sekellång sömn.

Marx och Engels bedömde läget riktigt, de förstod den internationella situationen, förstod att uppgifterna måste vara att *på sikt* gå framåt mot den sociala revolutionens början.

Må då också vi förstå den nya epokens uppgifter och särdrag. Vi skall inte efterlikna dessa jämmerliga marxister, på vilka Marx tillämpade orden: ”Jag har sått draktänder och skördat loppor.”

Sedan kapitalismen växt över i imperialism, framkallade den med objektiv ofrånkomlighet det imperialistiska kriget. Kriget har fört hela mänskligheten till *avgrundens rand*, där all kultur hotas av undergång och ytterligare miljoner sinom miljoner människor av förvildning och död.

Det finns *ingen* annan utväg än proletariatets revolution.

Och vid en tidpunkt, då denna revolution börjar, då den tar de första tvekande, osäkra, omedvetna och gentemot bourgeoisin alltför godtrogna stegen – i ett sådant ögonblick har flertalet (det är sant, det är ett faktum) av de ”socialdemokratiska” ledarna, de ”socialdemokratiska” parlamentarikerna, de ”socialdemokratiska” tidningarna – och just de är ju *organ* för inverkan på massorna – *svikit* socialismen, *förrått* socialismen och gått över på ”den egna” nationella bourgeoisins sida.

Massorna är förvirrade, bringade ur fattningen, bedragna av *dess* ledare.

Och så vill man att vi skall uppmuntra detta bedrägeri och underlätta det genom att hålla fast vid det gamla och föråldrade namnet, som är lika ruttet som Andra internationalen själv!

Låt vara att ”många” arbetare har en ärlig *uppfattning* om socialdemokratin. Det är på tiden att lära sig skilja det subjektiva från det objektiva.

Subjektivt är dessa socialdemokratiska arbetare högst trogna ledare för proletärmassorna.

Men det objektiva världsläget är sådant, att vårt partis gamla namn *underlättar* bedrägeriet mot massorna och *hämmar* rörelsen framåt, ty vid varje steg, i varje tidning, i varje parlamentsgrupp ser massan *ledare*, dvs personer, vilkas ord når mycket långt och vilkas handlingar syns vida omkring – och alla är de ”också-socialdemokrater”, alla är de ”för enhet” med förrädarna mot socialismen, med socialchauvinisterna, alla presenterar de till inlösning gamla växlar, utställda av ”socialdemokratin” ...

Och motargumenten? ”Man kommer att förväxla oss med anarkokommunisterna ...”

Varför fruktar vi då inte att bli förväxlade med de socialnationella och socialliberalerna, med radikalsocialisterna, detta ifråga om borgerligt bedrägeri mot massorna längst hunna och skickligaste borgerliga partiet i den franska republiken? ”Massorna har vant sig vid detta, arbetarna ‘har börjat hålla av’ *sitt* socialdemokratiska parti ...”

Det är det enda argumentet, men det är ju ett argument som ignorerar marxismens vetenskap och morgondagens uppgifter i revolutionen, världssocialismens objektiva läge, Andra internationalens skamliga sammanbrott och den skada som vållas det praktiska arbetet genom de svärmar av ”också-socialdemokrater”, som omger proletäerna.

Detta är ett argument, som har sin rot i vanebundenhet, apati och tröghet.

Men vi vill omgestalta världen. Vi vill göra slut på det imperialistiska världskriget, i vilket hundratals miljoner människor dragits in, i vilket kapitalintressen på hundratals och åter hundratals miljarder är invecklade, vilket inte kan avslutas med en verkligt demokratisk fred utan en proletär revolution, den största i mänsklighetens historia.

Och vi fruktar oss själva. Vi vill behålla den smutsiga skjortan, som vi är ”vana vid” och som vi ”tycker om” ...

Det är på tiden att lägga av den smutsiga skjortan och ta på sig en ren.

Petrograd den 10 april 1917

Efterskrift

Min broschyr har blivit föråldrad till följd av det ekonomiska förfallet och tryckeriernas arbetsförmåga i Petersburg. Broschyren skrevs den 10 april 1917, idag är det den 28 maj och broschyren har ännu inte kommit ut!

Broschyren skrevs som ett *förslag* till plattform för att propagera mina synpunkter *före* den allryska konferensen med vårt parti, Rysslands socialdemokratiska arbetarparti (bolsjevikerna). Broschyren maskinskrevs i flera kopior och delades ut till partimedlemmarna inför konferensen och på konferensen, så att den gjorde ändå sitt arbete till en del. Men konferensen hölls från den 24 till den 29 april 1917, dess resolutioner har för länge sedan publicerats (se bilaga till Soldatskaja Pravda nr 13), och den uppmärksamme läsaren märker lätt att min broschyr ofta tjänade som ursprungligt förslag till dessa resolutioner.

Det återstår mig bara att uttrycka förhoppningen, att broschyren ännu skall ha något värde i samband med dessa resolutioner, som förklaring till dem – och därefter vill jag uppehålla mig vid två punkter.

Jag föreslog på sidan 27 att vi skulle stanna kvar i Zimmerwald bara för information. Konferensen var inte ense med mig på denna punkt och jag tvingades rösta mot resolutionen om internationalen. Det håller redan nu på att bli uppenbart, att konferensen gjorde fel och att händelseförloppet snabbt kommer att korrigera det. Genom att stanna kvar i Zimmerwald är vi med om (även mot vår vilja) att fördröja skapandet av den tredje internationalen; indirekt

bromsar vi dess grundande genom att vara förknippade med den döda ballasten av det redan ideologiskt och politiskt döda Zimmerwald.

Gentemot alla arbetarpartier i hela världen är vårt partis läge nu sådant, att vi är *förpliktade* att ofördröjligen *grunda* en tredje international. Utom oss finns det *nu* ingen som kan göra det, och dröjsmål skadar. Om vi stått kvar i Zimmerwald blott för informationssyften, skulle vi med ens haft händerna fria för att grunda den nya internationalen (och samtidigt vara i stånd att *utnyttja* Zimmerwald, ifall omständigheterna skulle göra ett sådant utnyttjande möjligt).

På grund av konferensens misstag måste vi nu passivt vänta åtminstone till den 5 juli 1917 (det datum som fastställts för Zimmerwaldkonferensens sammankallande, förutsatt att den inte skjuts upp igen! Den har redan skjutits upp en gång ...).

Men det beslut, som enhälligt togs av vårt partis centralkommitté efter konferensen och som publicerades den 12 maj i nr 55 av Pravda, korrigerade felet till hälften: det beslöts att vi skall lämna Zimmerwald, ifall Zimmerwald beslutar sig för att överlägga med ministrar. Jag tillåter mig uttrycka förhoppningen, att den andra hälften av felet kommer att korrigeras inom kort, så snart vi sammankallar den första internationella konferensen med ”vänstern” (den ”tredje strömningen”, ”internationalisterna i handling”, se ovan s 23ff).

Den andra punkten, som jag måste uppehålla mig vid, är bildandet av ”koalitionsministären” den 6 maj 1917. På denna punkt *tycks* broschyren vara särskilt föråldrad.

Men just på den punkten är den faktiskt inte alls föråldrad. Den är *helt* baserad på den *klassanalys*, som mensjevikerna och narodnikerna, vilka gett sex ministrar som gisslan åt tio kapitalistiska ministrar, skyr som pesten. Och just därför att broschyren helt är baserad på klassanalys är den inte föråldrad, ty Tsereteli, Tjernov & Co:s inträde i regeringen har bara *obetydligt* ändrat *formen* för Petrogradsovjetens överenskommelse med kapitalisternas regering, men på sidan 8 i broschyren underströk jag avsiktligt att ”jag inte syftar så mycket på den formella överenskommelsen som på det faktiska stödet”.

Med varje dag blir det allt klarare, att Tsereteli, Tjernov & Co inte är något annat än kapitalisternas gisslan, att den ”förnyade” regeringen varken vill eller kan uppfylla något av sina yppiga löften varken inom utrikes- eller inrikespolitiken. Tjernov, Tsereteli & Co har begått politiskt självmord genom att de gjort sig till kapitalisternas medhjälpare, till människor som faktiskt stryker revolutionen; Kerenskij har sjunkit så djupt som till att bruka våld mot massorna (jfr s 9 i broschyren: ”Än så länge bara hotar Gutjkov med att bruka våld mot massorna” men Kerenskij *har tvingats* att förverkliga dess hotelser ...). Tjernov, Tsereteli & Co har politiskt dödat sig och sina partier – mensjevikernas och socialistrevolutionärernas partier. Med varje dag kommer folket att se det klarare och klarare.

Koalitionsministären är endast ett övergående moment i utvecklingen av de fundamentala klassmotsättningarna i vår revolution, vilka i korthet analyserats i min broschyr. Det kan inte fortsätta länge på detta vis. Antingen tillbaka – till kontrarevolution över hela linjen, eller framåt – till maktens övergång i händerna på andra klasser. Under en revolutionstid, under det imperialistiska världskriget, går det inte att stå stilla.

N Lenin Petersburg den 28 maj 1917

Publicerat i broschyrform i september 1917 av förlaget Priboj, Petrograd

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 31, s 184-186